

A hó mint nevelő-mester.

— A villamosról, a mikor nincs. —

A mi sok, az csakugyan sok. Már elállhatna a hóesés. De hogy volt, nem nagy veszedelem egyelőre. Tanulhattunk tőle. Sok finom, okos, megszívlelendő dolgot tanulhattunk a villamos közlekedésről.

Már az este kezdődött, ma egész nap folytatódott: nem jár a villamos. Nincs. S ilyenkor lehet legjobban megismerni azt a keveset, a mi jó a mi közlekedésünkben, s azt a sokat, a mi hibás és rossz benne.

Az első feltűnő jelenség, hogy az a villamos, a mi nem járt, alig hiányzott az embereknek. Mindenki tudta, hogy úgy se ühet kocsira, tehát mindenki vidáman, fűgén, jókedvűen elindult a maga útjára gyalog.

Alig hinném, hogy valaki elkésett a dofgáról, a hivatalából, a vasutról. A ki tudja, hogy gyalog kell mennie, annak mingyárt megadja az Isten az ésszt is hozzája: elindul néhány percczel hamarább.

S ma este mindenki elmondhatta magában:

— Semmit se mulasztottam a villamos miatt. Nem kellett féóraszám ógyelegni és fagyoskodni a megállóhelyen. Nem kellett megrohmozni a villamos kocsit. Nem taposták le a tyukszememet, nem préseltek heringgé, nem lökdöstek, taszigáltak, szidtak. Jó levegőn voltam, pompás étvágyam volt, megtakarítottam egy esomó időt és megtakarítottam egy esomó pénzt.

Tessék azon is elmélkedni, mennyi idő, munkára és olvasásra, szórakozásra és családí vagy társadalmi életre való idő pocsékolódik el napró-napra csak a villamosokra való vára-kozással.

Ez az idő is vagyont ér, s az egészség haszna még többet ér.

S mi ennek a tanulsága jobb dök számára? Né tessék apró utakra is kocsira szállni. Ötven lépésért, vagy akár ötszázért is nem érdemes várni, nem érdemes tolakodni és nem érdemes fizetni.

A nagy ut, az más. S ebben a tekintetben is milyen okos, becsületes, igazságos volt a hó is és a villamos is. Lám, a külső városrészekben, a környékbel községekben járt a villamos becsülettal. A munkásokat, a falusi élelemszállítókat, a messze lakó tisztviselőket, diákokat és alkalmazottakat szépen behozta a felsővezetékes kocsí, s estére megínt szépen visszaszállítja őket a családí fészekbe.

Es is egy tanulság. Ha nem is a publikumnak, de a vasutaknak. Minek konokul ragaszkodni ahhoz, a mi nem vált be. Jó lesz nekünk a felsővezetékes villamos, ha jár.

Ha a közönség lassan-lassan hozzászokik, hogy nem érdemes minden kis utra villamosra szállni, akkor elég lesz a fele megállóhely, a mi gyorsabbá teszi a közlekedést, s ennek viszont az a haszna, hogy ugyanolyan kocsiszám mellett is sokkal több hely lesz a kocsikon.

S még egynéhány futólagos megjegyzés.

1. A kocsira felszállni csak a hátsó perron szabad. Leszállni csak az elülsőn. Így gyorsabban megy a fel- és leszállás. Nincsenek összeütközések, akadályok, de még balesetek sem.

2. A kalauznak ne legyen huszféle jegye. Csak két jegy van: szakaszjegy rövidebb utra, egyenes hosszú utra. Átszálló nincs. A ki messze megy, várja meg a maga kocsiját, vagy fizessen két szakaszjegyet, a mi mindössze két krajczár különbség, de ez is megtakarítható, ha az ember az útja kisebbik részét gyalog teszi meg.

3. A megállókon, a végállomásokon, esetleg trafikokban is jegyárusító automaták legyenek. Hogy mindenki megválthassa előre a maga jegyét, vagy néhánjat a zsebében hordhasson készletben.

4. Ezzel összefüggően kimondandó, hogy a kalauz állandóan a hátsó perronon tartózkodik, s minden felszállónak, a kinek még nincs jegye, rögtön kiadja a maga jegyét. Már a felszálláskor. A kocsiba csak az mehet, a kinek már megvan a jegye. Így nem lesznek balesetek. Nem történik korai elindítás. A feleséget a férjtől, a gyereket az anyától nem szakítják el — és (ez már a vasutak dolga)

nem lesz a villamos tele vak utassal. Már mint olyannal, a ki nem fizet. És tessék elhinni, ha a lógók és vak utasok lemaradnak a kocsiról, mingyárt lesz hely bőségesen

5. Esetleg a bérletjegyeket is be lehet szüntetni. A bérletjegy átka a közlekedésnek. A kinek bérletjegye van, szinte kötelességének érzi, hogy minden második-harmadik villamosra felszálljon. A bérletjegyes az Andrásy-uton úgy megy keresztül, hogy a jobb sarkon felszáll a kocsira, a bal sarkon leszáll. A bérletjegyes a Podmaniczky-utcától a nyugatiig villamoson utazik. A bérletjegyes azt hiszi, hogy öt rutul becsapták, ravaszul rászédtek az olyan napon, a mikor három-négy fölösleges utat nem tett a villamoson. A bérletjegyes főjövédelme, hogy akkor is utazik, a mikor nem kell neki.

Csak akarni kell, csak látni kell, csak az eseményekből le kell szűrni a tanulságokat, s bizony Isten lehet rendet teremteni a villamoson.